

5.7.57, יום ו'

בבוקר בא אצלי זיאמה שוב בענין בח"ט המקצועיים והחקלאיים. שני חשדים האלה אינם דואבים למיטדים למוסדות החינוך שברשותם, והפקידים פועלים לפי שגרה. הנשימה רבה והחוצאות גדולות, ורק במשרד החינוך יבוא הדבר על תיקונו. אמרתי לו שיש בדעתי למנות ועדה שלשה לבדוק בעיות החנוך העל-יסודי - תיכונים, מקצועיים וחקלאיים, מבחינת הוכן לימודיהם, הנחלתם, מקצבתם ותואם לצרכי המדינה ולהכשחת עתידם של החניכים - וגם שילוב החנוך בצבא למטרה זו.

- עו"ד מסדר הבטחון נכט העיר לי כי הכנסת קבלה הצעה המחייבת כל פקיד לנמק בכתב כשחוא סטריב לאחת הבקשות של אזרח. כל הצעה אחרת נידונה מחילוח בכל משרדי הממשלה, וזו לא חיתה כלל בממשלה, ויש מקרים שאי אפשר לתת חנימוקן אמנם רוצן אמר שיבטיח להכניס סייב של עניני בטחון, המכמתי לפנות לכל חברי הממשלה שיבדקו ההצעות ויעירו הערותיהם - אם יש כאלה, או יציעו תיקונים.

- בארבע וחצי באו אצלי חח"כ הערבים: שייך סאלח כנימס משמרעט (דרוזי), שייך ג'בר מעדי מירקה (דרוזי), מארט חמדן מבקה גרביה (מוסלימי), סאלח סוליימן סלים מרנה (מוסלימי), מסער קסים ממעליח (יווני קתולי). נוכחו גם דיכונ, יצחק, בר-חיים (המחורגמן).

אחרי דברי ברכת פתח סאלח סוליימן סלים יש לשחרר תקרקות של תנפקדיט הנמצאים בארץ, יש תושבים שלא עזבו בשעת המלחמה (כמו אנשי רנה) ומסרו אדמתם לקבוצים, יש שעזבו (צפורי) וקבלו אח"כ חלק מאדמתם, אבל אוסרים עליהם לבנות

יש לאפשר ביטח לקרקעות; יש לשחרר החקדשות של המוסלימים כלשאר העדות, לגבי
מט הכנסת יש מלשינים ומטילים מסים גבוהים, ויש להקים ועדות הערכה, יש לצמצם
השלטון הצבאי, לשטר בח"ס ולהגדיל מספר המורים הערבים.

שייך ג'אבר מעדי ציין שזוהי הזדמנות יקרה ומאחל לה תוצאות טובות.
התאונן כי יש אהמות מותרמות, דרושה קביעת הבעלות, להבטיח חושש הפרט ולהקל
בתנועה, להגדיל חינוך והשכלה, להרבות מספר עובדים ערבים במשרדים, ביהוד
באלה המספלים בעניני הערבים (כגון משרד הדתות), על רה"מ לבקר בישובים ערבים.
התאונן שיהודים פובשים ערבים בפנים זועמות.

פארס המדאן הציע שחוף חון ערבי ויחודי לתקמת מאעלי מעשיה, בשלוש
עונות יש חוסר עבודה בכפרים (ארט לקיץ), יש לגצל חקדשות המוסלמים להרמת
החינוך וההברואה של המוסלימים, דורש ב"ס מקצועי תיכוני בכספי החקדשות, יש
להזרים מים וחשמל, לחשביה חגאי החקלאים הערבים ע"י משלוח מדריכים, ויש
לעודד המועצות המקומיות לפעולות אלה. שאלתי על טבק. הטבק מצליח, אך חבדות
הטיגריות עוסקות. מסלמים 60 גרוש אם כי המחיר הרשמי יותר גבוה. מדוע סוכרים?
יש עודף.

טאלח כניסס: רוצים להתפשט בבעיה מחוץ לכפרים (בכפרו אין מפריע - יש
מועצה), אבל מפריעים, 20,000 עובד כפריהם ונמצאים בכפרים אחרים. מסים
כבדים. שאלתי אם יש משתמשים מחשלים מס הכנסת? יש. מחלקת המדידות עושה עשירים.
קובעת היכן צריכה להיות חורשה ומביקים ומפריקים לעשות מה שרוצים, גם במקום
שיש קושן.

דברי קטיס מונעם כניסה למקומות עבודה - בחיפה. יש לארגן פועלים
ערבים יחד עם יהודים בלשכת עבודה. מטע הטבק נובע ל-8000 משמחות. זה 3 שנים

נקבע מחיר - ולא עלה עד היום. יש הצעות לשמור הספק. דורש ועדות הערכת
למס הכנסה. החוק החדש על החיישנות (במקום 10 שנים - 50 שנה) יזיק לערבים.
יש להעסיק עקידים ערבים. זה חשוב לגומרי ב"ס ערבים - אחרת יחפכו
לקומוניסטים.

המשך דברי כניסתו הוחרמו ארמות בלי צדק. דרוש שכון לחיילים דרוזים,
ביחוד לאלה שבאו מן החוץ.

המשך דברי קאסיס מבישה זו - התחלת לחיסול הבעיות, יש בעיות ערביות,
ונותנות מקום לאוטוריזציה. בנצרת שליש החושבים פליטים - זה מחוץ הקומוניסטים.
יש לקחת בחשבון ערך העיר נצרת. הרכוש הקרקע לא סודר .

חודעתי להם כי בהחלטות עם הצבא נהתי תוראח: לבטל הצורך ברשיונות
חנועה לערבי הגליל לעכו, נצרת ועסולה, לחקל בעוצר לילה במשולש, לפתוח
דרך מסירה לחל-אביב.

בשטח הכלכלי: ינחנו הלוואות לזמנים ארוכים להשבחת הקרקע(עגון
ומיקול), יסדירו מי שחיה והשקיה באיזור המשולש. ישביחו משעמי הבעל, יעזרו
בסלילת כבישי גישה לכפרים, הכפר יחן חצי והחצי השני בחלוצה לזמן ארוך.
בנוגע למס הכנסה יוקמו ועדות מיעצות בכפרים על מנת לשחק האוכלוסין בביצוע
החוק. הכנסות חורף המוסלימיות יוקדשו לעניגי העדה הדתית, ויש כבר ועדות
למטרה זו ביסו, בחיפה, בעכו, ברטלה ובלוד. יוחש בירור בעלות הקרקעות.
אדאג לשיכון חיילים דרוזים ואקבע במשרדי פנים ערבי שיטפל בכל עניגי
המיעוטים. - על כל שאר הדברים ניוגש שנית אחרי הסגרת ונדון בהם.

היו כמובן צלמים וצילמו פעם ושחים ושלוש - וחברי הכנסה יצאו מרוצים.

- שאר הזמן בליתי אצל רננה ודוליק בחברת אהרן וכרגיל שוחחנו על פסיקה מודרנית ופילוסופיה הכרוכה בה.

6.7.57

בעוד בא אצלי שכטמן שאמסור לו ידיעות נוספות על זבו. הוא כותב עכשיו הכרך שני. חבריו לא מרוצים מכתובתו, כי הוא כותב באופן אובייקטיבי. אמרתי לו כי הוא מלמידו ומעריכו של זבו, ואני מוקיר זאת, אבל לדעתי היה זבו רק ארטיסט ולא מדינאי ולא מבין כלל תהליך הגשמת הציונות. הוא האמין בכוח הדיבור, ואני בכוח המעשה. הוא לא הבין, כפי שהוא מעיד על עצמו בשיחתו עם טרומפלדור בשנת 1917, מה זאת חלוציות, וגם כשהיינו כולנו, ברל, גולומב ודוב הוז ואנכי ידידים עם זבו בגדוד נחלקנו בהפיסתנו באופן יסודי. שכטמן אמר שהוא מעוניין בעובדות, ובקביעת העובדות הוא שואף להיות אובייקטיבי. אמרתי לו כי אין שום איש כותב על בל העובדות - אלא בוחר אותן, ובבחירת התגלית "הפילוסופיה" של האיש, ויש לנו "פילוסופיות" שונות. מה שסימנתי לו על השיחות שלנו בשנת 1934 ואח"כ - הוא יודע כבר, השאר היא הערכה, ואיני מתיימר שיקבל הערכתי.

- באחת עשרה נמכנסו מספר חברים: אשכול, ספיר, נמיר, נפתלי, דיבון - לחתיעץ על הצעת החוק של רובין וחמים על אדמת נפקדים. התלטנו לדון על כך מאד בממשלה, אבל נדחה ההחלטה לשבוע הבא. אשכול ידבר על הכעיה בכנסת, ובינתיים יפגשו 2-3 חברים שלנו עם הצירים הערבים לדון אתם על הדבר בימי הפגרה.